

Verfassung – 24.05.2018

Wat ass eigentlech genee eng Verfassung?

Eng Verfassung ass dat wichtegst Gesetz an engem Staat. Hei sinn déi grondleeënd Regele fir d'Zesummeliewen an eiser Gesellschaft festgehalen. Et geet virun allem ëm d'Struktur vum Staat, d'Grondlage fir en demokratescht Fonctionnement an d'Rechter vun de Mënschen, déi an dësem Staat liewen.

Eng Verfassung leet ausserdeem grondsätzlech fest, wéi de Staat organiséiert a regéiert gi soll. An Däitschland gëtt se dowéinst och Grundgesetz genannt. Iwwert enger Verfassung steet nëmmen dat internationaalt Recht, wéi zum Beispill déi europäesch Mënscherechtskonventioun. Eng Verfassung leet fest, wéi eng Grondrechter all Mënsch an engem Land zoustinn a wéi dës Rechte geschützt ginn. Net nëmme virun anere Bierger a Biergerinnen, mee och virun dem Staat a potenzieller Willkür. Dat bedeit ënner anerem, dass d'Parlament, d'Gerichter, d'Regierung an och d'Police net kënnen maachen, wat se wëllen, mee, dass de Schutz vun dësen Grondrechter ëmmer un éischter Plaz steet.

All Gesetzter, déi an engem Land gestëmmt ginn, an all Handlung vum der Staatsgewalt, mussen ëmmer konform mat der Verfassung sinn.

Fir bësse méi konkret ze ginn, hei e puer Froen, déi eng Verfassung kläre kann:

- Wien ass Staatschef? Gëtt dës gewielt oder ierft en seng Muecht – spriech eng Monarchie oder eng Republik?
- Wéi eng Roll spille Parteien?
- Wat däerf eng Regierung a wat net?
- Wéi eng Muecht huet d'Parlament?
- Wéi eng Muecht huet d'Justiz?
- Wéi eng Fräiheeten hunn d'Mënschen a wéi ginn dës Fräiheeten a Rechte geséichert a garantéiert?

Eng Verfassung soll méiglechst staark an zuverlässeg sinn an ass dowéinst och net sou einfach ze änneren, wéi en normaalt Gesetz.

Eis aktuell Verfassung zu Lëtzebuerg geet op d'Joer 1868 zeréck.

Gesellschaften an Idealer verännere sech allerdéngs iwwer d'Joren. Progressiv Entwécklungen suergen dofir, dass haut eenzel Saachen normal sinn, déi fréier mat Prisong oder schlëmmer bestrooft goufen. Fir dass eng Verfassung fortschrëttlechen Entwécklungen an Erausforderunge gerecht ka ginn, muss se och kënnen verännert ginn. Gläichzäiteg muss och séchergestallt ginn, dass de Prozess vu Verfassungsännerung net mëssbraucht ka ginn fir Grondrechter ze beschneiden.

POLITIKLEXIKON

Kleng Ännerungen a Revisiounen, sinn nach relativ einfach ze maachen. Mee grouss, grondsätzlech Froen, sollte méiglechst breet kënnen thematiséiert ginn.

Fir dëse Prozess méiglechst demokratesch a partizipativ ze gestalten, gëtt oft d'Mëttel vun engem Referendum proposéiert. Sou ee konsultative Referendum hate mir zu Lëtzebuerg 2015. Hei konnt iwwer 3 Froe gestëmmt ginn. 2 Froe hu sech mat der Auswäitung vum Grondrecht fir ze wielen beschäftegt. Solle Leit ouni Lëtzebuerger Pass a Leit ab dem Alter vu 16 Joer dierfe mat wiele goen? Béid Rechter goufe vun de Wahlberechtigten ofgeleent.

Dëse Referendum ass allerdéngs nach net d'Enn vun enger grouss ugekënnegter Verfassungsreform, déi zanter Jore virbereet gëtt an nach komme soll.